Bryssel, 9. maaliskuuta 2017
(OR. EN)

Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmät

Eurooppa-neuvosto käsitteli oheista asiakirjaa. Asiakirjaa kannatti 27 Eurooppa-neuvoston jäsentä, mutta konsensukseen ei päästy syistä, jotka eivät liity sen sisältöön.

Oheisessa asiakirjassa olevien viittausten Eurooppa-neuvostoon ei pitäisi katsoa merkitsevän Eurooppa-neuvoston toimielimenä antamaa muodollista hyväksyntää.

I TYÖLLISYYS, KASVU JA KILPAILUKYKY

1. EU:n ja sen jäsenvaltioiden vuoden 2008 kriisin seurauksena toteuttama uudistusohjelma tuottaa tuloksia. Talous kasvaa jälleen kaikissa 28 jäsenvaltiossa, ja näkymät ovat rohkaisevia sekä euroalueella että koko EU:ssa. Työttömyys on edelleen liian korkea mutta alimmillaan sitten vuoden 2009. Julkisen talouden tila kohenee ja investoinnit ovat kasvussa, joskin ne ovat edelleen riittämättömiä.

2. Epävarmuustekijöitä on kuitenkin edelleen, ja sen vuoksi on tärkeää varmistaa elpymisen kestävyys. Tätä varten rakenteellisia uudistuksia talouksiemme nykyaikaistamiseksi on jatkettava, julkista taloutta on vahvistettava ja investointeja edistettävä, muun muassa laajentamalla nopeasti Euroopan strategisten investointien rahastoa, myös jotta voidaan toteuttaa erityisiä toimia työttömyyden torjumiseksi niissä jäsenvaltioissa, joissa se on huomattavan korkealla tasolla.

3. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen aiemmin antamansa päätelmät ja muistuttaa, että toimivat sisämarkkinat ja niiden neljä vapautta ovat tärkeitä kasvun, työllisyyden ja kilpailukyvyn kannalta. Digitaalistrategian päättäväinen toimeenpano mahdollistaa digiajan etujen hyödyntämisen ja hyödyttää myös innovointia. Jo hyväksytyt päätökset on pantava tehokkaasti täytäntöön ja olemassa olevat puutteet korjattava käsittelemällä lainsäädäntöehdotukset nopeasti, kuten kesäkuussa 2016 annetuissa Eurooppa-neuvoston päätelmissä ja 13. joulukuuta 2016 annetussa yhteisessä julistuksessa EU:n lainsäädäntöprioriteeteista vuodelle 2017 kehotetaan. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen siihen, että komissio on päättänyt käsitellä elintarvikeketjun toiminnan parantamista käsittelevällä korkean tason foorumilla kysymystä elintarvikkeiden kaksoislaadusta sisämarkkinoilla. EU:ssa tarvitaan konkreettisia toimia, jotta voidaan varmistaa joulukuun 2016 päätelmien mukaisesti vahva ja kilpailukykyinen teollinen perusta sekä täysin toimivat ja yhteenliitetyt energiamarkkinat ja elinvoimainen palvelusektori. Kaikki hyötyvät vahvemmista sisämarkkinoista. Siksi yhteisenä tavoitteenamme on saattaa päätökseen ja toteuttaa eri aloja koskevat sisämarkkinastrategiat vuoteen 2018 mennessä. Eurooppa-neuvosto tarkastelee asian edistymistä kesäkuussa.

4. Kauppa on yksi tärkeimmistä kasvun vetureista, ja se tuo mukanaan miljoonia työpaikkoja ja edistää vaurautta. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen siihen, että Euroopan parlamentti äänesti EU:n ja Kanadan laaja-alaisen talous- ja kauppasopimuksen (CETA) hyväksymisen puolesta, ja odottaa sopimuksen pian alkavaa väliaikaista soveltamista. Tämä on selkeä viesti aikana, jona protektionismi on jälleen nousussa. EU on edelleen vahvasti sitoutunut vakaaseen kauppapolitiikkaan sekä avoimeen ja sääntöihin perustuvaan monenväliseen kauppajärjestelmään, jossa WTO:lla on keskeinen asema. Samalla EU:n on varustauduttava nykyaikaisin, WTO:n sääntöjen mukaisin välinein, joilla voidaan puuttua epäterveisiin kauppatapoihin ja markkinoiden vääristymiin. Eurooppa-neuvosto kehottaa hyväksymään nopeasti tähän liittyvät ehdotukset. EU tekee jatkossakin aktiivista yhteistyötä kansainvälisten kauppakumppaneiden kanssa. Se muun muassa edistää päättäväisesti kaikkia käynnissä olevia neuvotteluja kunnianhimoisten ja tasapainoisten vapaakauppasopimusten tekemiseksi, myös Mercosurin ja Meksikon kanssa. Neuvottelut Japanin kanssa ovat lähimpänä pikaista päätökseen saattamista. Kauppasuhteita Kiinan kanssa olisi vahvistettava perustuen yhteisymmärrykseen vastavuoroisista ja molempia osapuolia hyödyttävistä eduista. EU valvoo erityisen valppaasti keskeisten normien sekä syrjimättömyysperiaatteen noudattamista ja edistämistä.

5. Eurooppa-neuvosto toistaa, että pankkiunioni on viimeisteltävä finanssialan riskien vähentämiseksi ja jakamiseksi asianmukaisessa järjestyksessä, kuten 17. kesäkuuta 2016 annetuissa neuvoston päätelmissä todetaan. Se palauttaa mieleen myös kansainvälisen yhteistyön merkityksen finanssipalvelujen yhteisten vakavaraisuus- ja valvontanormien laatimisessa.

6. On ehdottoman tärkeää, että talouskasvusta koituva hyöty tavoittaa kaikki kansalaiset. Eurooppa-neuvosto odottaa oikeudenmukaisia työpaikkoja ja kasvua käsittelevää sosiaalialan huippukokousta, joka pidetään Göteborgissa 17. marraskuuta 2017.

7. Eurooppa-neuvosto vahvistaa vuotuisen kasvuselvityksen ensisijaiset alat ja kehottaa jäsenvaltioita ottamaan ne huomioon laatiessaan kansallisia uudistusohjelmiaan ja vakaus- tai lähentymisohjelmiaan. Eurooppa-neuvosto vahvistaa myös ehdotuksen neuvoston suositukseksi euroalueen talouspolitiikasta.

II TURVALLISUUS JA PUOLUSTUS

8. Eurooppa-neuvosto haluaa, että sen ulkoisesta turvallisuudesta ja puolustuksesta joulukuussa 2016 antamilla päätelmillä käynnistettyjä toimia jatketaan ja tehostetaan päätelmissä asetettujen ehtojen mukaisesti. Nykyisessä kansainvälisessä ympäristössä Euroopan on tehtävä enemmän kansalaistensa suojelemiseksi sekä rauhan ja vakauden edistämiseksi naapurustossaan ja sen ulkopuolella, myös antamalla käyttöön riittävästi lisäresursseja, ottaen samalla huomioon kansalliset olosuhteet ja oikeudelliset sitoumukset. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen neuvoston 6. maaliskuuta tekemään työhön, jonka ansiosta meillä on hyvä yleiskuva kaikista kysymyksistä (YTPP:n kriisinhallintarakenteet, pysyvä rakenteellinen yhteistyö, puolustuksen koordinoitu vuotuinen tarkastelu, siviilivoimavarojen kehittäminen) ja joka osoittaa, että tietyillä keskeisillä aloilla on saavutettu todellista edistystä. Se palauttaa myös mieleen, että Naton kanssa tehtävän yhteistyön tiivistämisestä annetut yhteiset ehdotukset on pantava täytäntöön. Tältä pohjalta työtä on jatkettava vieläkin päättäväisemmin ja nopeammin. Eurooppa-neuvosto suhtautuu myönteisesti turvallisuutta ja puolustusta koskevan korkean tason konferenssin järjestämiseen Prahassa 9. kesäkuuta 2017. Eurooppa-neuvosto palaa asiaan kesäkuussa 2017 ja antaa strategista lisäohjausta.

9. EU on edelleen täysin sitoutunut tukemaan jäsenvaltioita sisäisen turvallisuuden varmistamisessa ja terrorismin torjunnassa. Olemme viime vuosina edistyneet huomattavasti tässä suhteessa, mutta meillä on edelleen ennennäkemättömiä haasteita. Eurooppa-neuvosto kehottaa lainsäätäjiä sopimaan rajanylitystietojärjestelmää koskevasta ehdotuksesta kesäkuuhun 2017 mennessä ja vauhdittamaan EU:n matkustustieto- ja -lupajärjestelmää koskevan ehdotuksen käsittelyä. Tämän vuoksi on ratkaisevan tärkeää jatkaa Euroopan unionin sisäisen turvallisuuden uudistetun strategian 2015–2020 täytäntöönpanoa. Eurooppa-neuvosto jatkaa tämän kysymyksen seuraamista. Terrorismin uhrien eurooppalainen muistopäivä 11. maaliskuuta on tärkeä muistutus siitä, miksi asialla on niin suuri merkitys.

III MUUTTOLIIKE

10. Kuten Maltan pääministerin raportista käy ilmi, useita Maltalla 3. helmikuuta 2017 pidetyssä epävirallisessa kokouksessa päätettyjä operatiivisia toimenpiteitä ollaan jo toteuttamassa. Eurooppa-neuvosto vahvistaa, että se aikoo toteuttaa kaikki Maltan julistuksen pääkohdat ja että se antaa täyden tukensa neuvoston puheenjohtajavaltion työskentelylle tiiviissä yhteistyössä komission ja korkean edustajan kanssa. Se tukee myös yksittäisten jäsenvaltioiden toimia Libyan viranomaisten sekä Libyan pohjoisafrikkalaisten ja eteläisten naapurien auttamiseksi niiden pyrkiessä vastaamaan laittoman muuttoliikkeen haasteisiin. UNHCR ja IOM ovat tässä suhteessa tärkeitä kumppaneita. EU seuraa edelleen valppaasti kaikkia tärkeimpiä muuttoreittejä voidakseen reagoida nopeasti uusiin tilanteisiin. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille Maltan julistuksessa pyydetyn, palauttamista koskevasta uudistetusta toimintaohjelmasta annetun komission tiedonannon sekä siihen liitetyn jäsenvaltioille osoitetun suosituksen ja kehottaa neuvostoa käsittelemään niitä pikaisesti. Se muistuttaa, että EU:n ja kolmansien maiden välisten toimivien takaisinottojärjestelyjen kehittämistä on jatkettava.

11. Sisäisen ulottuvuuden osalta yhteisenä tavoitteena on edelleen vastuu- ja solidaarisuusperiaatteiden tosiasiallinen soveltaminen. Eurooppa-neuvosto kehottaa lisätoimiin, jotta kuluvalla neuvoston puheenjohtajakaudella voitaisiin edetä nopeasti kokonaisvaltaisen ja tulevat kriisit kestävän muuttoliikepolitiikan kaikissa näkökohdissa, myös konsensukseen pääsemiseksi EU:n turvapaikkapolitiikassa.

12. Eurooppa-neuvosto aikoo palata näihin kysymyksiin kesäkuussa 2017.

IV LÄNSI-BALKAN

13. Ottaen huomioon aluetta kohtaavat sisäiset ja ulkoiset haasteet Eurooppa-neuvosto keskusteli Länsi-Balkanin hauraasta tilanteesta, jota se aikoo seurata. Se korostaa uudistusten jatkamisen, hyvien naapuruussuhteiden ja laajapohjaisen alueellisen yhteistyön aloitteiden merkitystä. Se vahvisti varauksettoman tukensa Länsi-Balkanin eurooppalaiselle tulevaisuudelle. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen alueen maiden edistymiseen ja korostaa, että EU on sitoutunut toimimaan kaikilla tasoilla tukeakseen niitä EU:hun mukautumiseen liittyvien uudistusten ja hankkeiden toteuttamisessa.

V MUUT ASIAT

Euroopan syyttäjänvirasto

14. 17 jäsenvaltiota saattoi Euroopan syyttäjänviraston perustamista koskevan asetusehdotuksen Eurooppa-neuvoston käsiteltäväksi SEUT 86 artiklan 1 kohdan nojalla. Eurooppa-neuvosto keskusteli ehdotuksesta ja totesi, että koska 86 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan alussa määrätty ehto täyttyy, voidaan harkita tiiviimmän yhteistyön aloittamista perussopimusten määräysten mukaisesti.

Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan valinta

15. Eurooppa-neuvosto valitsi Donald TUSKin Eurooppa-neuvoston puheenjohtajaksi uudeksi kaudeksi 1. kesäkuuta 2017 – 30. marraskuuta 2019.

16. Eurooppa-neuvosto pani merkille niiden talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta tehdyn sopimuksen sopimuspuolten, joiden rahayksikkö on euro, valtion- tai hallitusten päämiesten päätöksen Donald TUSKin nimittämisestä eurohuippukokouksen puheenjohtajaksi uudeksi kaudeksi 1. kesäkuuta 2017 – 30. marraskuuta 2019.

17. Eurooppa-neuvosto päätti palata myöhemmin tänä vuonna menettelyyn, kriteereihin ja tasapainoihin, jotka ovat tarpeen päätettäessä nimityksistä korkean tason virkoihin seuraavalle institutionaaliselle syklille.